

اقتصاد

نبض اقتصاد

کاهش ۲۰ درصدی مصرف پوشك

افسانه محرابی با بیان این‌که در کشور برای تولید انواع پوشك حدود ۵۱۸ هزار تن ظرفیت نصب‌شده وجود دارد، گفت: با توجه به شرایط اقتصادی سال جاری از قبیل افزایش نرخ ارز و در پی آن افزایش قیمت تمام‌شده کالاها و کاهش قدرت خرید مردم، به‌طور کلی مصرف پوشك کشور با کاهش ۲۰ درصدی مواجه شده‌است.
بنابراین، تولیدکنندگان علاوه بر تأمین نیاز بازار، قادر به صادرات محصولات خود نیز بوده‌اند.

وی افزود: با توجه به نامگذاری امسال با عنوان جهش تولید، حمایت‌های تعرفه‌ای مناسبی از تولید پوشك صورت گرفته و حقوق ورودی ۳۲درصدی‌برای‌واردات پوشك تعیین‌شده‌است. وی ادامه داد: با توجه به این‌که اجزای عمده‌ای از مواد اولیه زنجیره تولید پوشك از طریق واردات تأمین می‌شود، اقداماتی در راستای تولید داخلی بخشی از مواد اولیه این صنعت صورت گرفته که به‌زودی به ثمر خواهد رسید. محرابی تصریح کرد: در شرایط اقتصادی فعلی کشور و وجود برخی محدودیت‌ها و نوسانات ارزی برای واردات مواد اولیه، تولیدکنندگان با مشکلاتی روبه‌رو هستند و وزارت صنعت نیز تلاش خود را برای تأمین به‌موقع و مناسب مواد اولیه کارخانه‌ها به کار گرفته‌است. /فارس

ثبات بازار گوجه فرنگی ظرف ۱۰ روز آینده

عباس قبادی گفت: حواله ۷۰ هزار تنی روغن صنف و صنعت به بازرگانی داخلی ارسال شده و فعالان صنف و صنعت می‌توانند از روز یکشنبه روغن مورد نیاز خود را تأمین کنند. دبیر ستاد تنظیم بازار با بیان این‌که روغن مایع خوراکی به‌وفور در دسترس مردم قرار گرفته‌است، افزود: همچنین روند توزیع روغن جامد خوراکی نیز آغاز شده و به‌تدریج فراوانی آن در بازار احساس خواهد شد. قبادی همچنین گفت: فرآیند رساندن گوجه‌فرنگی به‌وفور از جنوب به سمت بقیه استان‌ها آغاز شده که پیش‌بینی می‌شود تا ۱۰ روز آینده بازار گوجه‌فرنگی هم از نظر قیمت و هم از نظر فراوانی به ثبات برسد. / شاتا

کاهش ۵۰ درصدی خرید لوازم خانگی در بازار

اکبر یازوکی گفت: این روزها بازار در رکود به سر می‌برد و به دلیل بالا بودن قیمت لوازم خانگی، به جز خانواده‌هایی که به‌دلیل تهیه جهیزیه برای نوعروسان خود هستند، در عمل تقاضایی وجود ندارد. دبیر انجمن صنفی توزیع‌کنندگان لوازم خانگی تهران گفت: این روزها در مقایسه با دو ماه گذشته، شاهد کاهش ۵۰ درصدی خرید لوازم خانگی در بازار هستیم.

وی گفت: با وجود این، اما محصولات لوازم خانگی به اندازه کافی در سطح بازار موجود است.

پازوکی خاطرنشان کرد: تولیدکنندگان در ماه‌های گذشته با وجود همه مشکلات از جمله کمبود تخصیص ارز و دشواری‌های تهیه مواد اولیه، با رشد تولید مواجه بودند و امروز به‌هیچ عنوان کمبودی در سمت عرضه وجود ندارد. وی ادامه‌داد: به‌عنوان مثال کارخانجاتی داریم که در هفت ماهه امسال صددرصد به تولیدات‌شان نسبت به مدت مشابه پارسال اضافه شده‌است، یا برای نخستین‌بار دو شرکت صاحب‌نام داخلی خط تولید ماشین ظرفشویی را در کشور راه‌اندازی کردند. بررسی آمارهای رسمی منتشر شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از رشد تولید تلویزیون، ماشین لباسشویی و یخچال و فریزر در شش ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته دارد. / ایرنا

روند را دارد و نباید نگاهی کوتاه‌مدت داشت. بازار سرمایه بازار ساده‌ای برای سرمایه‌گذاری نیست. اگر سهم به‌درستی انتخاب شده باشد، قطعاً در بلندمدت بازنده مناسب همراهِ است و سهامدار نباید نگران آینده سرمایه‌گذاری خود باشد. / تسنیم

و داریی‌ها از طریق دادگاه توقیف خواهد شد. البته نمایندگان مجلس در طرح اولیه آورده بودند که این موضوع مشمول اصل مبلغ چک و خسارت می‌شود که شورای نگهبان در این زمینه ایراد گرفت و خسارات حذف شد و اکنون با شیوه چهارم اصل مبلغ چک با حق اِلِکاله وکیل قابل وصول است که قوه قضاییه این را اجرایی کرده و در حال اجراست. نکته بعدی این بود که دستورالعملی مبتنی بر این‌که ضوابط و شرایط دریافت دسته چک این‌که چه افرادی می‌توانند دست چک دریافت کنند و آن مواردی که باید در برگه چک درج بشود از سوی بانک مرکزی اعلام شود. در واقع قرار است از این به بعد در چک برای هر مشتری سقف اعتباری تعیین شود یعنی هر فردی با توجه به اعتبارسنجی که بانک می‌کند مشخص شود چقدر اعتبار دارد، فرض کنید شما یک دفتر بیست برگی از بانک دریافت کردید و سقف اعتبار شما یک میلیارد تومان است کل آن چک‌هایی که صادر می‌کنید تا زمانی که آن چک‌ها بازنگشته باشد بیشتر از یک میلیارد تومان در آن زمان اجازه صدور چک را نخواهید داشت، یعنی اگر سقف اعتباری شما یک میلیارد تومان است اگر شما دو تا چک ۵۰۰میلیون تومانی بکشید تا زمانی که یکی از آن چک‌های ۵۰۰ میلیون تومانی شما پاس شود نمی‌توانید چک سوم را صادر کنید. نکته مهم‌تر این‌که بر اساس قانون جدید اعتبار چک سه سال از تاریخ دریافت دسته چک خواهد بود یعنی این‌که چک‌هایی که شما دریافت می‌کنید تاریخ سررسید و وصول چک‌ها را که می‌خواهید قید کنید نمی‌توانید بیشتر از سه سال تعیین کنید و اگر بیشتر از سه سال روی برگه قید کنید مشمول مزایای قانونی چک نمی‌شوید. بیشتر از آن سقف اعتباری هم که دارید نمی‌توانید چک صادر کنید. اینها بر اساس دستورالعمل حساب جاری کلیه این موارد پیش‌بینی شده و زیرساخت‌های آن فراهم شده است تا ماه‌های آینده این چند ویژگی قانون چک هم اجرایی شود.

موضوع چك موردی که در قانون جدید به آن اشاره شده چیست؟

در طول سال ممکن است يك نفر مثلاً فقط يك يا دو بار بخواهد از چك استفاده كند، در اینجا نیازی به دریافت دسته‌چك و تحمل ریسك و آسیب‌های آن وجود ندارد. این فرد می‌تواند به بانک مراجعه کرده و درخواست دریافت چك موردی بدهد، دریافت چك موردی برخلاف چك عادی به اعتبارسنجی بانک نیز نیازی نخواهد داشت. اما اگر چك موردی برگشت بخورد، تمام محرومیت‌های چك عمومی، درباره فرد صادق خواهد بود. این ماجرای چك موردی نیز قرار بود تا ۱۳۹۸، براساس تبصره دوم ماده ششم قانون چك اجرایی شود، اما خبری از این مورد هم نیست.

یعنی چنین برگ چكي عملاً به برگه‌ای ببارزش تبدیل می‌شود؟

دارنده این برگه چك فقط می‌تواند به عنوان يك سند مدنی و مثلاً برگه‌ای که ممکن است، بر طلب فردی از فرد دیگر دلالت كند است، یعنی فرد می‌تواند به عنوان يك سند به دادگاه مراجعه کرده و درخواست وصول آن را كند. نکته بعدی این‌که امکان استعلام آخرین وضعیت صادرکننده چك که شامل سقف اعتبار مجاز، سابقه چك برگشتی در سه سال اخیر و میزان تعهدات چك‌های تسویه‌نشده‌اش است، برای دریافت‌کنندگان چك ایجاد می‌شود که در حال حاضر بخش عمده‌ای از آن ایجاد شده و افراد می‌توانند به سایت بانک مرکزی مراجعه کرده و این استعلام‌ها را دریافت کنند که امیدوارم با پیاده‌سازی کامل این تغییرات جدید شاهد بازگشت اعتبار چك باشیم.

امضاکننده چك مسؤول مستقیم پاسخگویی در این زمینه هستند.

آیا استثنایی برای این محرومیت‌ها در نظر گرفته شده‌است؟

بله. تبصره يك ماده ۵ مكر می‌گوید عدم افتتاح حساب یا كارت جدید، تسهیلات و ضمانت بانکی در صورتی که شورای تأمین تشخیص دهد مسدودی این حساب در امنیت اقتصادی استان اخلال ایجاد می‌كند تا يكسال به حالت تعلیق در می‌آید. در مصوبه هیات وزیران هم آمده این تعلیق شامل بنگاه‌هایی می‌شود که صرفاً دارای بیشتر از ۱۰۰ كارگر هستند یا حجم صادراتشان بیشتر از يك میلیون یورو بوده و ارزشان را به سامانه‌های بانک مرکزی برگشت دادند. در اصلاحیه اخیری که به هیات وزیران داده شده به دنبال این هستند که این اختیار را از شورای تأمین سلب کنند و به ستاد رفع موانع تولید بدهند که این موضوع هنوز تصویب نشده است. در ماده ۵ مكرر نکته جدیدی داریم که قبلاً نداشتیم. اگر چك مفقود شود یا به دلیل كلاهبرداری و خیانت در امانت بگوییذ پرداخت چك خودداری شود و شكایت خود را به بانک ارائه ندهد محرومیت‌هایی که در نظر گرفته شد مشمول دارنده حساب نیست.

رفع سوء اثر از چك چگونه اتفاق می‌افتد؟ برای این موضوع چند حالت پیش‌بینی شده‌بود. یا باید لاشه چك به بانک تحویل شود یا دارنده حساب رضایت‌نامه تسلیم كند. همچنین ارائه نامه از مراجع قضایی یا ثبتی مبنی بر پایان عملیات اجرایی یا حكم قضایی برای برانث ذمه که همه این موارد قبلاً وجود داشت. اما قبلاً اگر هفت سال از چك می‌گذشت به صورت خودكار رفع سوء اثر می‌شد. قانونگذار مدت هفت سال را به سه سال کاهش داده که این مدت از تاریخ صدور گواهی عدم پرداخت محاسبه خواهد شد. البته شرطی را اضافه کرده که آن هم این است: مشروط به عدم طرح دعوی حقوقی و کیفری در خصوص چك توسط دارنده چك. الان بانک‌ها از سامانه سنای قوه قضاییه استعلام می‌گیرند و اگر شكایتی صورت نگرفته باشد پس از سه سال رفع سوء اثر می‌شود. قبلاً این مورد هم وجود داشت که دارنده حساب می‌توانست پول به مبلغ چك صادر كننده را تحویل بانک می‌داد و درخواست مسدودی می‌کرد. بانک به محض دریافت این درخواست پول را به مدت ۲۴ ماه مسدود می‌کرد و رفع سوء اثر می‌شد که این مدت هم طبق قانون جدید به يك سال کاهش پیدا کرده است.

برای وصول چك قبلاً چند راه وجود داشت. یکی طرح دعوا در مراجع کیفری بود که محدودیت‌های زیادی داشت. با توجه به این‌که قانونگذار چك‌های كمی را قابل شكایت کیفری می‌داند؛ از جمله این‌که چك حتماً باید به روز باشد و عملاً شكایت کیفری نمی‌توانست انجام شود. مورد دیگر شكایت حقوقی و ارائه دادخواست مطالبه وجه بود که زمان زیادی نیاز داشت و شیوه سوم هم به دو بار اجرای ثبت مراجعه و به اجرا گذاشته شود. به طوری‌که اگر از داریی فرد صادرکننده چك اطلاع داشتند اجراییه دریافت کنند و وجه پرداخت شود. به این موارد گزینه دیگری اضافه شده که مربوط به قانون ۲۳ چك است. طبق این قانون دریافت‌کننده چك که آن را برگشت زده می‌تواند درخواست صدور اجراییه دهد و بدون رسیدگی قضایی دادگاه بر اساس این چك اجراییه را صادر كند. فرد صاحب حساب در این شرایط ۱۰ روز برای پرداخت وجه چك زمان دارد در غیر این صورت اموال

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به این‌که سرمایه‌گذاری در بازار سهام نیازمند صبر و حوصله است و در پاسخ به این پرسش که فراز و نشیب شاخص در روزهای گذشته چه عاملی داشت؟ گفت: در خرید ملك به دنبال نوسان قیمت و سود روزانه هستیم؟ منصفانه نگاه كنیم. سرمایه‌گذاری در سهام هم همین

بررسی جزئیات اجرای مرحله آخر اصلاح قانون چك که قرار است از ماه دیگر اعمال شود

چك‌ها اعتباری می‌شوند

۲۱ آذر امسال آخرین فرصت بانک مرکزی برای اجرای تكالیف مندرج در اصلاحات اخیر قانون چك است. آخرین تغییرات قانون چك مربوط به سال ۱۳۸۲ بوده و از آن سال تا سال ۹۷ شاهد هیچ تغییر یا اصلاحی در این زمینه نبوده‌ایم. در آذر ماه ۹۷ قانون چك در مجلس تغییر كرد و ۳ آذر ۹۷ برای اجرا ابلاغ و ۵ آذر ۹۷ در روزنامه رسمی منتشر شد. در ۲۱ آذر همان سال نیز توسط بانک مرکزی به همه بانک‌ها ابلاغ شد. این قانون با هدف بازگشت اعتبار به چك در مجلس شورای اسلامی تصویب شد. زمانی که ساختمان پلاسكو فرو ریخت و بسیاری از چك‌ها از بین رفت و سرمایه‌های مردم تصبیع شد نمایندگان به این فكر افتادند که اعتبار را به چك برگردانند به طوری که فیزیك چك كم‌رنگ‌تر شده و چك حالت الكترونیگی پیدا كند. علاوه بر این موضوع جعل و سوءاستفاده و برگشت خوردن چك نیز به حداقل برسد. حالا قرار است از ۲۱ آذر ماه سال جاری این قانون اجرایی شود. از این رو جام‌درج‌م در گفت‌وگویی با یاسر مرادی، مدرس دانشگاه و کارشناس ارشد حقوق بانکی به بررسی مشروح قانون جدید چك پرداخته است.

حتماً باید با فاصله پس از برگشت خوردن چك غیر قابل پرداخت بودن در سامانه یکپارچه بانک مرزی ثبت شود. قبلاً به این صورت بود که اگر چك برگشت می‌خورد صاحب حساب تا ۱۰ روز نسبت به واریز و تکمیل موجودی زمان داشت و اگر این ۱۰ روز تمام می‌شد نام دارنده صاحب حساب در سامانه بانک مرکزی ثبت می‌شد اما بر اساس تغییرات چك پس از برگشت خوردن چك نام دارنده حساب به فهرست سیاه بانک مرکزی ارسال می‌شود و مهلت ۱۰ روزه برداشته شده است. به محض برگشت ثبت چك برگشتی کلیه بانک‌ها دارنده حساب را از کلیه خدمات بانکی محروم می‌کنند.

محرومیت از خدمات بانکی تا چه زمانی ادامه دارد؟ تا زمانی که رفع سوء اثر اتفاق بیفتد. محرومیت‌ها شامل عدم افتتاح حساب جدید و عدم صدور كارت بانکی جدید است. همچنین کلیه وجوه حساب‌ها و كارت‌های بانکی با هر مبلغی که در شبکه بانکی قرار دارد به آن میزان که چك كسری دارد مسدود می‌شود. به عنوان مثال حتی اگر دارنده حساب نزد یکی از بانک‌های كشور اوراق مشاركت دارد بر اساس قانون جدید می‌تواند به میزان كسری موجودی چك مبالغ را مسدود می‌كند. بر اساس دستورالعمل حساب جاری و بخشنامه بانک مرکزی که اسفند ماه ۹۷ به بانک‌ها ابلاغ شد تمامی بانک‌ها زمانی چك وارد شعبه می‌شود و كسری موجودی دارد می‌تواند با استعلام از بانک‌های دیگر به صورت آنلاین از پول در حساب در بانک‌های دیگر برداشت و چك را پاس كند. فرقی ندارد که این حساب قرض الحسنه است یا جاری. هر حسابی که در آن پول باشد بانک موظف به برداشت یا

االیاف اصل با بیان این‌که متغیرهای اقتصادی در ماه‌های اخیر تغییرات زیادی داشته است، گفت: گزارش‌های شش ماهه شركت‌ها که روی كدال منتشر شده، نشان‌دهنده شرایط بسیار خوبی است و امید می‌رود روند متعادل بازار ادامه‌دار باشد.

محمدحسین علی‌اکبری

اقتصاد

چرا با وجود گذشت دو سال از تصویب قانون چك هنوز شاهد اصلاحات در این زمینه هستیم؟ زمانی که این قانون در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید شرایط و زیرساخت‌های اجرای آن مهیا نبود. همچنین جامعه كشش این تغییرات را در سال ۹۷ نداشت. به همین دلیل تكالیف مندرج به این قانون توسط قانونگذار به سه دسته تقسیم شد. بخشی از این قانون در ۲۱ آذر ۹۷ اجرا و بخش دیگر در آذر سال ۹۸ وارد فاز عملیاتی شد. بخش باقیمانده هم در سال جاری به اجرا می‌رسد که مرحله پایانی آن است. در دسته اول تغییرات که در آذر ۹۷ لازم‌الاجرا شد و قرار بود توسط دو نهاد بانک مرکزی و قوه قضاییه به اجرا در بیاید، اولین نکته این بود: زمانی که به بانک برای پاس کردن چك مراجعه می‌شود ممکن است این چك موجودی نداشته باشد که در این زمینه مشکلی نیست و عملیات با موفقیت انجام خواهد شد، اما احتمال دارد موجودی نداشته باشد دارنده چك این اختیار را دارد که كل چك را برگشت بزند یا مقداری که پول در حساب است را دریافت و مابقی آن را برگشت بزند که گواهی كسر موجودی نام دارد. نکته این است که دارنده چك چه گواهی كسر موجودی و چه عدم پرداخت را دریافت كند در هر دو حالت باید يك كد رهگیری توسط بانک در آن درج شود. اگر كد رهگیری توسط بانک درج نشود در مراجع قضایی و ثبتی به گواهی عدم پرداخت یا كسری موجودی ترتیب اثر نمی‌دهند. به معنای بهتر در زمان طرح دعوا یا اجراییه برای وصول وجه امکان پیگیری نخواهد داشت و بی اعتبار خواهد بود. برای صدور كد رهگیری بانک‌ها در ابتدا به صورت آنلاین مشكل داشتند و اکنون هم برخی بانک‌ها آنلاین دارند و برخی با تاخیر نهایتاً ۴۸ ساعته درج خواهند كرد. لذا تأكید می‌شود دارندگان چك گواهی عدم پرداخت یا كسری موجودی بدون كد رهگیری دریافت نکنند. نکته دیگری که باید به آن توجه داشت این که اگر كل چك یا بخشی از آن برگشت بخورد بر اساس ماده ۴ قانون چك

اتصال سامانه بانک مرکزی به قوه قضاییه

آنچه از ۲۱ آذر ۹۹ شاهد آن خواهیم بود، شامل سه ماجرای مهم است. اول این‌که افرادی که خودشان یا طلبکاران‌شان به دادگاه رفته‌اند و دادخواست ورشكستگی را مطرح کرده‌اند، یعنی با خودشان مطرح کرده‌اند یا علیه‌شان مطرح شده و منجر به صدور حكم قطعی ورشكستگی شده است یا افرادی که حكمی در دادگاه علیه‌شان صادر شده، دادخواستی داده و طی آن اعلام کرده‌اند ما توانایی بازپرداخت این مبلغی که دادگاه علیه ما صادر كرده را نداریم، مانند كسانی که می‌گویند توانایی پرداخت مهریه را ندارند و دادگاه یا رقم مهریه را تقسیط می‌كند یا آنها را معاف می‌كند، یا افرادی که چك برگشتی دارند و رفع سوء اثر نشده باشند، این افراد از آذر امسال تا زمانی که محرومیت‌های‌شان مرتفع نشود، یعنی تا چك برگشتی‌شان رفع سوء اثر نشود یا حكم ورشكستگی‌شان نقض نشده یا حكم اعسارشان مرتفع نشود، امکان دریافت دسته‌چك و استفاده از چك معمولی و موردی را نخواهند داشت. البته تحقق این امر مستلزم این است که سامانه قوه قضاییه با سامانه بانک مرکزی متصل شود که زیرساخت‌های آن فراهم شده و این ماجرا به‌زودی اجرایی خواهد شد. اتفاق مهم دوم این است که دیگر امکان صدور و انتقال چك در وجه حامل وجود نخواهد داشت، یعنی وقتی

^[1] آنچه از ۲۱ آذر ۹۹ شاهد آن خواهیم بود، شامل سه ماجرای مهم است

^[2] اول این‌که افرادی که خودشان یا طلبکاران‌شان به دادگاه رفته‌اند و دادخواست ورشكستگی را مطرح کرده‌اند، یعنی با خودشان مطرح کرده‌اند یا علیه‌شان مطرح شده و منجر به صدور حكم قطعی ورشكستگی شده است یا افرادی که حكمی در دادگاه علیه‌شان صادر شده، دادخواستی داده و طی آن اعلام کرده‌اند ما توانایی بازپرداخت این مبلغی که دادگاه علیه ما صادر كرده را نداریم، مانند كسانی که می‌گویند توانایی پرداخت مهریه را ندارند و دادگاه یا رقم مهریه را تقسیط می‌كند یا آنها را معاف می‌كند، یا افرادی که چك برگشتی دارند و رفع سوء اثر نشده باشند، این افراد از آذر امسال تا زمانی که محرومیت‌های‌شان مرتفع نشود، یعنی تا چك برگشتی‌شان رفع سوء اثر نشود یا حكم ورشكستگی‌شان نقض نشده یا حكم اعسارشان مرتفع نشود، امکان دریافت دسته‌چك و استفاده از چك معمولی و موردی را نخواهند داشت